

Amandman 1
Cecilia Wikström
 u ime kluba ALDE

Izvješće
François Castex
 Pristojbe na privatno umnožavanje
 (2013/2114(INI))

A7-0114/2014

Prijedlog rezolucije (članak 157. stavak 4. Poslovnika) koji zamjenjuje nezakonodavni prijedlog rezolucije A7-0114/2014

Rezolucija Europskog parlamenta o pristojbama na privatno umnožavanje

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Direktivu 2001/29/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o usklađivanju određenih aspekata autorskih prava i srodnih prava u području informacijskog društva¹,
- uzimajući u obzir prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća o kolektivnom upravljanju autorskim i srodnim pravima i izdavanju dozvola važećih u više zemalja za internetsko korištenje glazbenim djelima na unutarnjem tržištu (COM(2012)0372),
- uzimajući u obzir članke 4., 6., 114. i 118. Ugovora u funkcioniranju Europske unije (UFEU),
- uzimajući u obzir presude Suda Europske unije, posebno presude u predmetu C-467/08, Padawan protiv SGAE-a [2010.] ECR I-10055 od 21. listopada 2010., u predmetu C-462/09, Stichting de Thuiskopie protiv Opus Supplies Deutschland GmbH i drugih [2011.] ECR I-05331 od 16. lipnja 2011., u predmetu C-277/10, Martin Luksan protiv Petrusa van der Leta (još nije objavljena) od 9. veljače 2012., u spojenim predmetima C-457/11 do C 460/11, VG Wort protiv Kyocere Mite i drugih (još nije objavljena) od 27. lipnja 2013. te u predmetu C-521/11, Austro Mechana protiv Amazona (još nije objavljena) od 11. srpnja 2013.,
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 24. svibnja 2011. pod naslovom „Jedinstveno tržište prava intelektualnog vlasništva. Jačanje kreativnosti i inovacija kako bi se Europi omogućili gospodarski rast, kvalitetna radna mjesta te prvorazredni proizvodi i usluge“ (COM)(2011)0287),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 18. prosinca 2012. o sadržaju na jedinstvenom digitalnom tržištu (COM(2012)0789),
- uzimajući u obzir preporuke Antónija Vitorina od 31. siječnja 2013. koje su rezultat postupka posredovanja o pristojbama na privatno umnožavanje i reprodukciju,

¹ SL L 167, 22.6.2001., str. 10.

- uzimajući u obzir radni dokument Odbora za pravna pitanja „Autorska prava u glazbenom i audiovizualnom sektoru” odobren 29. lipnja 2011.,
- uzimajući u obzir članak 48. Poslovnika,
- uzimajući u obzir izvješće Odbora za pravna pitanja (A7-0114/2014),
 - A. budući da su kultura i umjetničko stvaralaštvo sastavni dio digitalne ekonomije i da kulturni izričaji počivaju na jednakom pristupu digitalnoj infrastrukturi Europe;
 - B. budući da digitalizacija ima velik utjecaj na način izražavanja kulturnih identiteta i da novi distribucijski kanali olakšavaju pristup kulturi i umjetničkom stvaranju dajući razne mogućnosti stvaraocima i umjetnicima;
 - C. budući da je broj novih usluga i poduzeća izuzetno porastao, što je rezultat digitalizacije kulturne robe koja se u Europi i širom svijeta proizvodi, distribuiira, stavlja na tržište i troši; budući da zaštita kreativnog rada i pravo na pravičnu naknadu za stvaraoce i pravičnu i učinkovitu raspodjelu prihoda unutar kulturnog sektora treba postojati i u digitalno doba;
 - D. budući da kolektivno upravljanje autorskim i srodnim pravima traži da se poseban naglasak stavi na transparentnost toka naknada koje se prikupljaju, distribuiraju i plaćaju stvaraocima te pojačava potrebu za udružama za kolektivno ostvarivanje prava;
 - E. budući da prema Direktivi 2001/29/EZ države članice mogu predvidjeti iznimke ili ograničenja prava reproduciranja neke vrste kulturne robe kako bi se odobrila privatna uporaba bez potrebe da se zatraži odobrenje nositelja prava;
 - F. budući da prema Direktivi 2001/29/EZ države članice mogu predvidjeti izračun naknade samo na temelju štete koja se nositeljima prava nanosi dotičnom radnjom privatnog umnožavanja;
 - G. budući da se, prema procjeni Komisije, ukupni iznos pristojbi na privatno umnožavanje naplaćenih u 23 od 28 država članica više nego utrostručio od stupanja na snagu Direktive 2001/29/EZ i da danas iznosi preko 600 milijuna EUR;
 - H. budući da potrošači plaćaju pristojbu na privatno umnožavanje prilikom kupovine tradicionalnih i digitalnih nosača za snimanje i pohranu te da potrošači stoga imaju pravo znati da pristojba postoji i koliki je njezin iznos;
 - I. budući da se različiti modeli i naplaćeni iznosi pristojbi na privatno umnožavanje međusobno razlikuju, između ostalog u pogledu učinka na potrošače i jedinstveno tržište; budući da je potrebno stvoriti europski okvir koji će osigurati povišenu razinu transparentnosti u korist nositelja prava, proizvođača i uvoznika opreme, potrošača kao i pružatelja usluga u cijeloj Uniji;
 - J. budući da mehanizmi oslobođanja i povrata novca za profesionalno korištenje u državama članicama moraju biti učinkoviti;
 - K. budući da se, kao rezultat novih tehnologija i digitalizacije, sadržaj može umnožavati

bez narušavanja kvalitete i praktički bez dodatnih troškova, što dovodi do razvoja novih poslovnih modela i potencijalno veće javne koristi, na primjer u pogledu pristupa sve raznovrsnijim kulturnim sadržajima, informacijama i obrazovanju;

Sustav koji treba modernizirati i uskladiti

1. podsjeća da bi u zakonu o autorskom pravu trebalo uravnotežiti interes stvaralaca i potrošača; smatra da bi svi europski potrošači trebali imati pravo na privatno umnožavanje zakonito pribavljenog sadržaja;
2. primjećuje da pristojbe za privatno umnožavanje trenutačno predstavljaju znatan izvor prihoda koji ima različitu važnost za različite kategorije nositelja prava i da se važnost tih pristojbi bitno razlikuje među državama članicama;
3. ističe činjenicu da, iako su neke države članice odabrale uvesti iznimke za privatno umnožavanje uz naknadu nositeljima prava, kulturni i kreativni sektori postoje i doprinose rastu i u onim državama članicama koje nisu izabrale uvođenje pristojbi na privatno umnožavanje;
4. naglašava da velike razlike u naplati pristojbi među nacionalnim sustavima, posebice što se tiče vrsta proizvoda koji podliježu pristojbama i njihova visina mogu narušiti tržišno natjecanje i dovesti do traženja najpovoljnijeg pravnog položaja („forum shoppinga“) na unutarnjem tržištu;
5. stoga poziva na dugoročno provođenje rasprava s ciljem razvoja učinkovitog i osuvremenjenjenog pristupa koji se ne mora nužno temeljiti na paušalnoj pristojbi na opremu, te na moderniziran europski okvir koji jamči primjenu jednakih uvjeta na nositelje prava, potrošače, proizvođače i uvoznike opreme kao i pružatelje usluga širom Unije;
6. naglašava da treba održati rasprave kako bi se ocijenila učinkovitost i utjecaj postojećih sustava pristojbi na unutarnjem digitalnom tržištu; stoga poziva države članice i Komisiju da razmotre alternative koje bi ispunile ciljeve za uravnotežen režim autorskih prava i odražavale očekivanja suvremenih potrošača;
7. smatra da privatno umnožavanje zakonito pribavljenih sadržaja predstavlja uobičajenu upotrebu proizvoda ili usluga koje su kupili potrošači, koja ne bi smjela štetiti zakonitim interesima nositelja prava pa stoga ne opravdava plaćanje pristojbe;
8. poziva države članice i Komisiju da provedu studiju o ključnim elementima privatnog umnožavanja, osobito definiciji i konceptu „pravične naknade“, koji trenutačno nije jasno uređen Direktivom 2001/29/EZ, te konceptu „štete“ koju autor trpi zbog nedozvoljene reprodukcije djela nositelja prava u svrhu privatnog korištenja;

Kratkoročna poboljšanja sustava pristojbi

9. poziva Komisiju da ujednači kriterije u pogledu proizvoda koji bi mogli podlijegati pristojbi te da utvrdi zajedničke kriterije za pregovore o cjeniku za privatno umnožavanje kako bi predočila transparentan, pravičan i ujednačen sustav za sve

zainteresirane strane;

10. u slučaju prekograničnih transakcija preporuča da se pristojbe na privatno umnožavanje naplaćuju u državi članici u kojoj krajnji korisnik koji je kupio proizvod boravi, u skladu s presudom Suda u predmetu Opus;
11. stoga smatra da bi, kako bi se spriječila mogućnost dvostrukog plaćanja pristojbe prilikom prekograničnih transakcija, pristojbe na privatno umnožavanje za isti proizvod trebala naplaćivati organizacija za kolektivno upravljanje samo jednom u državi članici, a da bi pristojbe koje su pogrešno uplaćene u državi članici koja nije država krajnjeg korisnika trebale biti vraćene;
12. smatra da potrošači moraju biti upoznati s visinom pristojbe koju plaćaju, njihovom svrhom i uporabom; stoga potiče Komisiju i države članice da u dogовору са првоизvođačима, увозnicima, трговцима на мало и удружењима потроšача осигурују да су ти подаци јасни и доступни потрошачима;
13. potiče države članice da usvoje transparentna pravila o izuzeću za profesionalno korištenje kako bi se i u praksi osiguralo izuzeće od pristojbi na privatno umnožavanje u skladu sa sudskom praksom Suda;

Transparentnost u raspodjeli prihoda

14. ističe potrebu veće transparentnosti glede toka naknada koje udruge za kolektivno ostvarivanje prava prikupljaju te raspodjeljuju i isplaćuju stvaraocima, na primjer godišnjom objavom iznosa iskorištenih za socijalne i kulturne svrhe;

Tehničke mjere zaštite

15. ističe da države članice mogu predvidjeti iznimke za autorska prava kako bi građanima omogućile slobodno umnožavanje glazbenog i audio-vizualnog materijala s jednog nosača na drugi bez odobrenja nositelja prava; žali zbog činjenice da se ta sloboda u praksi može ograničiti nekim tehničkim mjerama zaštite;
16. poziva Komisiju da ocijeni utjecaj tehničkih mjera zaštite na slobodu izrade privatnih kopija i na pravične naknade za stvaraoce u okviru iznimki za privatno umnožavanje;
17. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji te vladama i parlamentima država članica.

Or. en